

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 131

гр. Шумен , 10.06.2021 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – ШУМЕН, СЪСТАВ I в закрито заседание на десети юни, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Мирослав Г. Маринов

Членове: Ралица Ив. Хаджииванова
Соня Анг. Стефанова

като разгледа докладваното от Мирослав Г. Маринов Въззивно частно гражданско дело № 20213600500196 по описа за 2021 година

Производство е образувано по частна жалба с вх. № 349 от 19.03.2021г. депозирана от „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД, ЕИК ..., със седалище и адрес на управление: гр. С. представлявано от изп. директор Д.Б.Б., чрез юрисконсулт И.Н.Н. срещу разпореждане № 22 от 04.03.2021г. на РС – Нови Пазар, по ч.гр.д. № 20213620100312/2021г., с което частично е отхвърлено заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК срещу Б. Г. АТ. от с. 3... за сумата от 458.32 лева – възнаградителна лихва за периода от 20.10.2019г. до 21.07.2020г., както и за разноските за разликата над присъдената сума до пълният им претендиран размер. Жалбоподателят счита, разпореждането за неправилно и незаконосъобразно и моли съдът да го отмени. Излага, че целта на събираните такси е да се покрият административните услуги на банката при предоставянето на определена услуга, при спазване на забраната на чл. 10а, ал. 2 от ЗПК. Сочи, че престациите по договора за застраховка не са свързани с усвояването и управлението на кредита и не са в противоречие с разпоредбата на чл. 10а, ал. 2 от ЗПК, тъй като в ал. 1 изрично е посочено, че кредиторът може да събира такса за подобен вид допълнителна услуга. Също така, не споделя и тезата на заповедния съд, че посредством договора за застраховка се цели увеличаване размера на кредита, доколкото сключването му не е било предпоставка за отпускане на кредита и размерът на застрахователната премия не следвало да бъде включван в размера на годишния процент на разходите. Потребителското кредитиране и застрахователното дело имали различен и специфичен предмет на дейност и кредиторът не можел да влияе на условията по договора за застраховка, поради което и не можело да се приеме, че допълнително оскъпява кредита.

Частната жалба е подадена от надлежна страна, в срока по [чл. 275 от ГПК](#), срещу подлежащ на обжалване акт и е процесуално допустима. Разгледана по същество същата е неоснователна поради следното:

Производството пред РС – Нови е образувано по заявление за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по реда на чл. 410 от ГПК депозирано от „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД, ЕИК ... гр. С., действащо чрез пълномощник юрисконсулт Г.Т.Г. против Б. Г. АТ. с ЕГН ***** за парично вземане, произтичащо от договор за потребителски кредит PLUS – 16298159 от 10.08.2018г., сключен между „БНП Париба Пърсънъл Файненс С. А.“, клон България и Б. Г. АТ. с ЕГН ***** за сумата в размер на 5000 лева и 1036 лева – застрахователна премия. В заявлението се сочи, че вземането произтичащо от договора, ведно с всички привилегии, обезпечения и принадлежности, включително и всички лихви е прехвърлено в полза на „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД с ЕИК ..., по силата на Приложение № 01/15.07.2020г. към Рамков договор за продажба на вземания от 19.08.2019г.. Паричното вземане е за 3167,88 лева – главница по договора за кредит за периода от 20.10.2019г. до 20.09.2021г. – обявена за предсрочно изискуема, считано от дата 21.07.2020г. (датата на получаване на уведомлението за предсрочна изискуемост); 458,32 лева – договорна лихва за периода от 20.10.2019 г. до 21.07.2020г.; 259,72 лева - обезщетение за забава, считано от 21.10.2019г. до датата на подаване на заявлението в съдът, с изключение на периода от 13.03.-2020г. до 14.07.2020г. съгл. чл. 6 от ЗМДВИП, законна лихва от датата на подаване на заявлението в съда до окончателното изпашане на задължението, както и направените по делото разноси в размер на 77,72 лева – държавна такса и 50 лева - юрисконсултско възнаграждение.

С обжалваното разпореждане първоинстанционния съд е приел, че договорът за кредит от който произтича вземането, съдържа неравноправни клаузи относно посочените в него суми за застрахователна премия в размер на 1036 лева и такса ангажимент от 175 лева. Посочил е, че след като застраховката се предлага с основният договор за кредит, за нея били приложими общите изисквания на чл. 333, ал. 1 от КЗ и в случая така уговорената застрахователна премия имала за цел заобикаляне на изискванията на ЗПК и съгласно чл. 21, ал. 1 от ЗПК, е нищожна и като такава не се дължи от длъжника по кредита. Също така, претендирането на тази сума, включена в главницата на вземането, водело до увеличаване на размера на разходите по кредита, с което се заобикаляло и разпоредбата на чл. 19, ал. 4 от ЗПК. Неравноправна клауза в договора било и посоченото в него плащане на такса ангажимент в размер на 175 лева. В договора не било уточнено точно какво включва тази такса, поради което съдът е приел, че същата има характер на действия свързани с управлението на кредита, за които разпоредбата на чл. 10а, ал. 2 от ЗПК забранява заплащането на такси и следователно същата е нищожна. Приел, е че посоченото в погасителния план, че при внасяне на месечна вноска от 202,31 лева (общо 37бр.) се плаща главница в лева и срещу всяка вноска е посочен оставащия размер на главницата е непълно и цели подвеждане (заблуждение) на длъжника, т.к. освен главницата по кредита, която е в размер на 5000 лева, в размера на погасителната вноска влизат и сумите за застрахователната премия от 1036 лева и таксата ангажимент от 175 лева и върху тези суми са начислени и посочените в договора лихви и годишен процент на разходите. Заклучил е, че доколкото са налице нарушения при сключването на договора, както на разпоредбите на

чл. 10, ал. 2, чл. 10а, ал. 1 и 2, чл. 11, ал. 1, т. 11 от ЗПК, така и на чл. 21, ал. 2 от ЗПК, договорът е недействителен и като такъв длъжникът по него дължи само чистата сума на главницата, без да дължи лихва и други разходи по кредита. По делото не било приложено извлечение от сметка на длъжника, отразяващо действително платеното от него, в т.ч. по главницата, поради което не можело да се определи, колко от действително дължимата главница е изплатил длъжникът по заявлението, още повече, че с посочените в договора ГПР и лихвен процент е олихвявана цялата сума, в т.ч. и недължимите такса и застраховка и е приел, че длъжникът дължи само претендираната главница в размер на 3167,88лева, като съгл. чл. 23 от ЗПК е отхвърлил заявлението за издаване на заповед за изпълнение за сумата от 458,32 лева - договорна лихва за периода от 20.10.2019 г. до 21.07.2020г., както и за разносните за дължима държавна такса за разликата над 68,55 лв. до 77,72 лева.

Като съобрази така установената фактическа обстановка, настоящата инстанция достигна до следните изводи: Съгласно разпоредбата на чл. 411, ал. 2, т. 1 от ГПК съдът не издава заповед за изпълнение, когато искането е в противоречие със закона или с добрите нрави, а съгласно т. 3, на чл. 411, ал. 2 от ГПК /нова – ДВ бр. 100/2019г./ заповедният съд е длъжен да следи за наличието на неравноправни клаузи, когато искането на заявителя произтича от потребителски договор, какъвто е настоящият случай. С оглед качеството на заемателя, е налице договор с потребител по смисъла на §13 от ДР на ЗЗП, по отношение на който намират приложение съответно разпоредбите на ЗПК. Съгласно чл. 24 от ЗПК за договора за потребителски кредит се прилага и чл. 143 – чл. 148 от ЗПП, като неравноправна клауза в договор, сключван с потребител, е уговорка във вреда на потребителя, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя. В чл. 143, ал. 2 от ЗПП са посочени 20 хипотези, при наличието на една от които би могло да се приеме, че е налице неравноправна клауза.

Предмет на настоящата жалба е претенцията на заявителя за заплащане на сумата от 458,32 лева – договорна лихва за периода от 20.10.2019 г. до 21.07.2020г. С представеният договор за потребителски кредит на длъжника е предоставена сума в размер на 5000лева, със срок на погасяване – 37м., размерът на вноската по кредита е 202,31лева, при договорен лихвен процент от 16.57% и ГПР 20.79%, застрахователна премия в размер на 1036 лева и такса ангажимент 175 лева. Общата стойност на плащанията е 7485,47 лева.

Настоящата съдебна инстанция споделя изводите на първоинстанционния съд досежно нищожността/неравноправността на клаузите относно застрахователната премия в общ размер на 1036 лева и такса ангажимент 175 лева.

Очевидно е/и без да са необходими специални знания/, че представената полица и общи условия за застраховка са с изключително ситен шрифт /под 12/, което налага извод за недействителността му съгласно чл. 22 от ЗПК. Това сочи, че длъжникът не се е запознал надлежно със съдържанието на същите. Това, както и съотношението на дължимата

застрахователна премия и покрития застрахователен риск дават основание да се приеме, че застрахователната полица е сключена в нарушение на добрите нрави и конкретно на принципите на добросъвестността, справедливостта и еквивалентността на насрещните престации. В конкретния случай, застраховката е сключена в полза на кредитора и като представляващ застрахователя, което допълнително обосновава извод, че тя е условие наложено от кредитора, а не избрано свободно от потребителя. Уговорката за заплащане на такава допълнителна услуга поставя в по - неблагоприятна позиция потребителя, не защитава правата му, като слаба страна в правоотношението и води до значително неравновесие между правата и задълженията на страните по процесното правоотношение.

Освен това, с уговарянето на това допълнително възнаграждение, съдът намира, че се заобикаля разпоредбата на чл. 19, ал. 4 от ЗПК, касаеща ограничение в размера на ГПР. На основание чл. 21, ал. 1 от ЗПК, всяка клауза в договора за потребителски кредит, имаща за цел или резултат заобикаляне на изискванията на закона, е нищожна.

В чл. 10а, ал. 1 от ЗПК е предвидена възможност за кредитора, да събира от кредитополучателя такси и комисионни за допълнителни услуги, като това са тези услуги, които са свързани с договора за потребителски кредит, но нямат пряко отношение към насрещните престации на страните, например: издаването на различни референции, удостоверения и служебни бележки за отпуснатия кредит, за размера на текущото задължение и др., но в случая по отношение на таксата ангажимент не се установява наличието на тези характеристики.

Освен това, съгласно чл.10а, ал.4 от ЗПК, видът, размерът и действието, за което се събират такси и/или комисионни, трябва да бъдат ясно и точно определени в договора за потребителски кредит, а в случая е налице пълна неяснота относно вида и обема на представената услуга и в този смисъл, по какъв начин тя ще доведе до някаква икономическа полза за ответника, която да е еквивалентна на уговорената цена. Т.е налице е обоснована вероятност за неравноправие на клаузата, на която се основава искането, тъй като същата не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя – чл. 143, т. 20 от ЗЗП.

Предвид изложеното, настоящата инстанция счита, че в случая претенцията за възнаградителна лихва следва да бъде отхвърлена изцяло, тъй като при признатата нищожност/неравноправност на клаузите относно застрахователната премия в общ размер на 1036лева и сумата от 175 лева – такса ангажимент и липсата на приложено извлечение относно изплатеното от длъжника по договора /доколкото се претендира непогасена част от главница – предоставен кредит, застрахователна премия и такса, общо само 3885,92 лева, то са налице извършени частични плащания/, не би могло в настоящото производство да се установи с точност, какъв би бил размерът на остатъка от непогасената договорна лихва. Изчисленията, при изключване на плащанията по нищожни/неравноправни клаузи на

договора са невъзможни в настоящото едностранно производство, поради което претенцията, в тази ѝ част следва изцяло да се отхвърли. Заявителят има възможност да установи точният размер на това вземане в исковото производство.

Ето защо разпореждането, с което заявлението за издаване на заповед по чл. 410 от ГПК е отхвърлено в обжалваните части е правилно и следва да бъде потвърдено.

Водим от горното, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА разпореждане № 22 от 04.03.2021г. на РС – Нови Пазар, по ч.гр.д. № 20213620100312/2021г.

Определението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____